

2010-04-13

Dnr 43-2010:126

Skolbeslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Hedebyskolan
i Trosa kommun

Till rektorn vid Hedebyskolan
Box 33
610 70 Trosa

Tillsyn i Hedebyskolan

Förskoleklass

Grundskola, årskurserna 1–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Hedebyskolan och Trosa kommun skickat in, den verksamhetsredogörelse rektor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

I Hedebyskolan pågår en diskussion om verksamhetens innehåll och kvalitet. Av samtal med elever framkommer tydligt att de har kunskap om skolans mål i läroplan och kursplaner samt de krav som gäller för en hög måluppfyllelse och goda betygsresultat. Rektorer har påbörjat ett gott kvalitetsarbete där resultat jämförs över tid och elevgrupper. Nu diskuteras resultaten i alltför stor utsträckning utifrån elevers förutsättningar och den upplevda bristen på studievana i Vagnhärad. För att förbättra Hedebyskolans resultat krävs analys och bedömning av skolans arbete och insatser. Vidare är lärarnas förväntningar på elevernas förmåga och vilja till utveckling avgörande för det nödvändiga arbetet att förbättra skolans resultat.

Skolans ambitioner att elever ska läsa flera språk är goda men tar sig uttryck i att inte tillåta elever att göra de omval de har rätt till. Skolan måste i stället pröva hur de kan erbjuda en språkundervisning som till innehåll och arbetssätt gör att eleverna vill fortsätta att läsa det påbörjade språket.

Skolinspektionen har i tillsynen av Hedebyskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen (Förordning om läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling uppfyller inte lagens krav (14 a kap. 8 § skollagen).
- Skolan erbjuder inte elever språkval enligt bestämmelserna (2 kap. 18 § grundskoleförordningen).
- De språkval som erbjuds anordnas inte på det sätt förordningen anger (2 kap. 17 § grundskoleförordningen).
- Utbildningen är inte avgiftsfri för alla elever (4 kap. 4 § skollagen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Trosa kommun har ansvar för att Hedebyskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Trosa kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Trosa kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Ingela Djurberg och Yvonne Hoffmann.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sandén
Avdelningschef

Ewa Hallberg
Undervisningsråd/föredragande

Skolbeslut

Tillsyn i Hedebyskolan

Trosa kommun

2010-04-13

3 (3)

Dnr 43-2010:126

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av Hedebyskolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Hedebyskolan

För kännedom till

Trosa kommun

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Trosa kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Hedebyskolan den 1 och 2 mars 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits med anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats. (www.skolinspektionen.se/Tillsyn)

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Hedebyskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Hedebyskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever i Hedebyskolan

Hedebyskolan	Antal elever
Förskoleklass	60
Grundskola, årskurserna 1–9	487

Källa: Hedebyskolan 2010-03-23

Hedebyskolan som ligger i Vagnhärad består av två byggnader. I den ena finns förskoleklass, grundskola årskurs 1–5 samt fritidshem. I den andra byggnaden finns årskurserna 6–9. Förskoleklasser och årskurs 1 är uppdelade på tre klasser vardera. Från årskurs 2 till årskurs 7 är eleverna uppdelade i två klasser per årskurs medan det i årskurs 8–9 finns tre klasser i varje årskurs. Skolan leds av två rektorer som har fördelat klasserna mellan sig och varje rektor har klasser från förskoleklass till årskurs 9. En av rektorerna har även uppdraget som studie- och yrkesvägledare. Skolans elever och personal är indelade i fem arbetslag och varje arbetslag leds av en eller två arbetslagsledare.

Skolan har under 2009 varit föremål för kvalitetsgranskning inom området Läsprocessen i svenska och naturorienterande ämnen i årskurserna 4–6.

I skolan finns även fritidshem. Dessa beskrivs och bedöms i separat rapport.

Tillsynsprotokoll för Hedebyskolan

Bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bristområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att alla elever ska ges förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

För årskurs 3 har skolan redovisat att 71 procent av eleverna når målen i svenska och 76 procent når målen i matematik.

För årskurs 5 redovisas en måluppfyllelse på 95-98 procent i de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena samt slöjd, musik, idrott och hälsa samt bild. Måluppfyllelsen i engelska, matematik och svenska är drygt 80 procent.

Hedebyskolans resultat i årskurs 9 beskriver en negativ utvecklingstrend under den senaste femårsperioden. Behörigheten till nationellt program i gymnasieskolan har minskat med drygt 10 procentenheter. Andelen elever som når målen i samtliga ämnen varierar kraftigt över tid. För 2009 är det 64 procent av eleverna som når målen i samtliga ämnen. Skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat är betydande och väsentligt större än för riket. Pojkarnas genomsnittliga meritvärde är nästan 40 poäng lägre än flickornas. För riket är motsvarande skillnad 20 poäng.

I skolans betygsstatistik ingår en grupp elever som nyligen kommit till Sverige. Dessa elever har ännu inte hunnit nå en kunskapsnivå så att de erhållit betyg i alla ämnen. Detta påverkar till viss del skolans resultat för 2009.

Resultatutvecklingen i Hedebyskolan med låga meritvärden, låg andel behöriga till nationellt program i gymnasieskolan och en låg andel elever som når målen i alla ämnen är en indikation på att skolan behöver vidta åtgärder som syftar till en ökad måluppfyllelse. Skolans lärmiljöer och elevers lärande behöver diskuteras och utvecklas liksom skolans åtgärder för att förbättra anpassningen till varje elevs behov och förutsättningar. Att skolan har positiva förväntningar på elevers förmåga och deras möjligheter till goda studieresultat är särskilt betydelsefulla.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling motsvarar inte till alla delar bestämmelserna.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Hedebyskolan har två dokument som tillsammans utgör skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling (Värdegrundsdokument för Hedebyskolan och anti-mobbningsteamets plan). Planerna tar inte sin utgångspunkt i någon kartläggning utifrån skolans specifika behov. I planerna framgår inte distinktionen mellan främjande, förebyggande och åtgärdande arbete mot kränkande behandling. Det framgår inte heller vilka rutiner skolan har i de fall en elev upplever sig kränkt av skolans personal. En plan mot diskriminering och kränkande behandling ska vara ett stöd för skolans arbete och en grund för uppföljning och utvärdering av arbetet. De båda planerna är till vissa delar lika men använder i vissa delar olika begrepp vilket gör att skolans arbete inte blir tydligt beskrivet.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Skolan erbjuder inte eleverna språkval i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

2 kap. 18 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Skolan erbjuder svenska och engelska som språkval. Detta val får dock endast göras av de elever som har studiesvårigheter och riskerar att inte nå målen i något eller båda av de två ämnena. Detta är en begränsning av elevernas rätt till språkval som inte är förenlig med förordningen.

Bedömning:

Skolan anordnar inte språkval i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

12 kap. 17 § grundskoleförordningen.

Motivering:

I skolan och i kommunen erbjuds eleverna franska som språkval. Vid de tillfällen antalet elever i Hedebyskolan som valt franska är färre än fem anordnas inte någon undervisning i skolan. Denna möjlighet att inte anordna undervisning om färre än fem elever väljer språket gäller för kommunen som helhet och inte för en enskild skola.

Bristområde: Avgifter

Bedömning:

Utbildningen är inte avgiftsfri för alla elever då kostnaden för enskild elev som deltar i skidresa på skolans friluftsdag inte är obetydlig.

Författningsstöd:

4 kap. 4 § skollagen

Motivering:

En av kommunens fritidsgårdar anordnar en årlig skidresa till Romme för elever i årskurs 6–9 i vilken elever från Hedebyskolan deltar. Resan genomförs under skoltid, på en friluftsdag. Elevens kostnad för resan uppgår till 300 kronor. För de elever som behöver hyra skidutrustning tillkommer en avgift på 150 kronor. Enligt skollagen ska utbildningen i princip vara avgiftsfri. Det får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna. Ovanstående summa bedöms vara för hög för att kunna bedömas som en obetydlig kostnad. Det faktum att skolan erbjuder kostnadsfria alternativ förändrar inte Skolinspektionens bedömning.